

En anden Sag, som har været meget omtalt i Dagsmødet, er det af et Mindretal under Nr. 195 stillede Forslag om i Finanslovens Tekst at indsætte en Anmærkning, der skulde lyde saaledes: „Ministerens bemyndiges til forsøgsvis paa Statsbanernes Værksteder at lade bygge 2 Godsløkomotiver og til — hvis efter Ministerens Skøn rimeligt Tilbud fremkommer her fra Landet — at lade 6 Rangerløkomotiver bygge paa indenlandske Værksteder.” Det er to Forslag, som indeholdes i dette ene, først et Forslag om, at der skal bygges 2 Godsløkomotiver paa Statsbanernes Værksteder, og dernæst et om, at Ministeren, hvis rimeligt Tilbud fremkommer her fra Landet, skal lade 6 Rangerløkomotiver bygge paa indenlandske Værksteder. Om det første, Bygningen af Lokomotiver paa Statsbanernes Værksteder, vil jeg sige, at i mine Tanker vil det være uheldigt at gøre et saadant Forsøg. Og naar jeg har den Mening, er det, fordi jeg frygter, at det Arbejde, der udføres, selv om det maaske nok kunde udføres godt — hvad jeg ikke tvivler om —, vilde vise sig at blive meget for dyrt. Og en meget nærliggende Grund hertil er, at Statsbanernes Værksteder ikke ere indrettede paa Nybygninger, men kun paa Reparation. Der savnes saaledes en hel Del Maskiner, som maatte anskaffes, hvis ikke Bygningen af Lokomotiver paa Statsbanernes Værksteder skulde blive et rent Monteringsforetagende. Dernæst skulde der efter de Oplysninger, der ere tilstillede mig fra Statsbanerne, indlægges en Del nye Spor, idet nemlig de Spor, som ere lagte inde paa Værkstederne, kun ere tilstrækkelige til de fornødne Reparationer, og man ikke vil kunne risikere at benytte Sporene til Nybygninger. Man er nemlig nødt til at have en vis Plads til Raadighed i det Tilfælde, der skulde ske et eller andet Uheld, hvis der skulde komme en hel Del Materiale ind paa Værkstederne, som skal gøres i Stand hurtigt. Man kan da ikke have hvert eneste Spor, hver eneste Plads og hvert eneste Arbejdssted optaget, det er umuligt, man maa have noget at løbe paa, og det vil man paastaa, at det har man ikke. Derfor er det en meget vanskelig Historie for Statsbanerne at tage Nybygninger op. Man er ogsaa bange for at komme til kort i Konkurrencen med Udlandets Priser, da Arbejdslønnen herhjemme er betydelig højere end i Udlandet, hvilket vil øve sin Indflydelse med Hensyn til det færdige Produkt. Jeg er tilbøjelig til at mene, at Statsbanerne have Ret i den Opfattelse, at det vilde være

uheldigt, hvis man gav sig til at gøre den Slags Forsøg derude paa disse Værksteder, som ikke ere indrettede dertil. Og om det vil kunne betale sig at foretage Udvidelser i den Anledning, er vist meget tvivlsomt.

Den anden Side af Sagen, nemlig Bygningen af Lokomotiver paa private Værksteder, skal jeg dernæst omtale med et Par Ord. Under Forhandlingerne her er det Gang paa Gang blevet nævnt, at der har foreligget Tilbud fra indenlandske Værksteder om at bygge Rangermaskiner, og det er fremholdt, at dette Tilbud i og for sig var favorabelt, det var et Tilbud regnet ud efter Gennemsnittet af, hvad Staten havde maattet betale i et vist Aaremaal, og man har søgt at paapege, navnlig det ærede Medlem fra Slagelse (H. Neergaard), at dette Tilbud i Virkeligheden maatte siges at være meget smukt og meget antageligt. Det ærede Medlem fremhævede, at han ansaa Ministeren for bemyndiget til at tage imod dette Tilbud, ja han vilde endog sige, at Ministeren havde ligefrem en Pligt til at tage imod det. Jeg er ikke i Stand til at give det ærede Medlem Ret i den Betragtning, at Ministeren er bemyndiget til at tage imod dette Tilbud, og langt mindre, at Ministeren skulde have en Pligt til at tage imod det. Derimod er der ingen Uoverensstemmelse mellem det ærede Medlem og mig i Princippet, idet jeg ligesom han interesserer mig for, at vi kunne komme til at bygge de Lokomotiver, vi behøve, her hjemme paa Privatindustriens Værksteder. Og i saa Henseende er jeg ogsaa enig med det ærede Medlem for Københavns Amts 2den Valgkreds (K. M. Klausen) og det ærede Medlem for Odense Amts 1ste Valgkreds (Marott) og flere andre ærede Medlemmer, som have udtalt sig i samme Retning, og det forekommer mig, at Udsigterne dertil i Virkeligheden ere bedre, end de nogensinde have været, omend det ganske vist maa erkendes, at saaledes som Stillingen er i Øjeblikket, synes det ikke, at Tanken lige nu kan realiseres. Det billigste af de Tilbud, som forelige fra Udlandet, er betydeligt under det Tilbud, som fremkom herhjemme fra en indenlandsk Fabrik. Denne sidste har tilbudt at bygge Rangermaskiner for 31,000 Kr., medens den udenlandske Fabrik har tilbudt at bygge for 24,600 Kr., er det vistnok (K. M. Klausen: 24,494 Kr.), naa, med andre Ord omtrent 26,000 Kr., naar Tolden bliver medregnet. Det vil altsaa give en Forskel paa 5,000 Kr. mellem det fremmede Tilbud og Tilbudet her hjemme fra. For